

శ్రీః  
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః  
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః  
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ చతుర్థస్కంధే సప్తదశోఽధ్యాయః ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ చతుర్థస్కంధే సప్తదశోఽధ్యాయః ॥

మైత్రేయ ఉవాచ

ఏవం స భగవాన్ వైన్యః ఖ్యాపితో గుణకర్మభిః ।

ఛందయామాస తాన్ కామైః ప్రతిపూజ్యాభినంద్య చ ॥ 1 ॥

బ్రాహ్మణప్రముఖాన్ వర్ణాన్ భృత్యామాత్యపురోధసః ।

పౌరాన్ జానపదాన్ శ్రేణీః ప్రకృతీః సమపూజయత్ ॥ 2 ॥

విదుర ఉవాచ

కస్మాద్దధార గోరూపం ధరిత్రీ బహురూపిణీ ।

యాం దుదోహ పృథుస్తత్ర కో వత్సో దోహనం చ కిం ॥ 3 ॥

ప్రకృత్యా విషమా దేవీ కృతా తేన సమా కథం ।

తస్య మేధ్యం హయం దేవః కస్య హేతోరపాహరత్ ॥ 4 ॥

సనత్కుమారాద్భగవతో బ్రహ్మాన్ బ్రహ్మవిదుత్తమాత్ ।

లభ్యా జ్ఞానం సవిజ్ఞానం రాజర్షిః కాం గతిం గతః ॥ 5 ॥

యచ్ఛాన్యదపి కృష్ణస్య భవాన్ భగవతః ప్రభోః ।

శ్రవః సుశ్రవసః పుణ్యం పూర్వదేహకథాశ్రయం ॥ 6 ॥

భక్తాయ మేఽనురక్తాయ తవ చాధోక్షజస్య చ ।

వక్తుమర్హసి యోఽదుహ్యద్వైన్యరూపేణ గామిమాం ॥ 7 ॥

సూత ఉవాచ

చోదితో విదురేణైవం వాసుదేవకథాం ప్రతి |  
ప్రశస్య తం ప్రీతమనా మైత్రేయః ప్రత్యభాషత || 8 ||

మైత్రేయ ఉవాచ

యదాభిషిక్తః పృథురంగ విప్రై -  
రామంత్రితో జనతాయాశ్చ పాలః |  
ప్రజా నిరన్నే క్షితిపుష్ట ఏత్య  
క్షుత్క్షామదేహాః పతిమభ్యవోచన్ || 9 ||

వయం రాజంజారరేణాభితప్తా  
యథాగ్నినా కోటరస్థేన వృక్షాః |  
త్వామద్య యాతాః శరణం శరణ్యం  
యః సాధితో వృత్తికరః పతిర్నః || 10 ||

తన్నో భవానీహతు రాతవేఽన్నం  
క్షుధార్దితానాం నరదేవదేవ |  
యావన్న నంక్ష్యామహ ఉజ్జితోర్జా  
వార్తాపతిస్త్వం కిల లోకపాలః || 11 ||

మైత్రేయ ఉవాచ

పృథుః ప్రజానాం కరుణం నిశమ్య పరిదేవితం |  
దీర్ఘం దధ్యో కురుశ్రేష్ఠ నిమిత్తం సోఽన్వపద్యత || 12 ||

ఇతి వ్యవసితో బుద్ధ్యా ప్రగృహీతశరాసనః |  
సందధే విశిఖం భూమేః క్రుద్ధస్తిపురహా యథా || 13 ||

ప్రవేపమానా ధరణీ నిశామ్యోదాయుధం చ తం |  
గౌః సత్యపాద్రవద్భితా మృగీవ మృగయుద్రుతా || 14 ||

తామన్వధావత్తద్వైన్యః కుపితోఽత్యరుణేక్షణః |  
శరం ధనుషి సంధాయ యత్ర యత్ర పలాయతే || 15 ||

సా దిశో విదిశో దేవీ రోదసీ చాంతరం తయోః |  
ధావంతీ తత్ర తత్రైనం దదర్శానూద్యతాయుధం || 16 ||

లోకే నావిందత త్రాణం వైన్యాన్మృత్యోరివ ప్రజాః |  
త్రస్తా తదా నివవృతే హృదయేన విదూయతా || 17 ||

ఉవాచ చ మహాభాగం ధర్మజ్ఞాపన్నవత్సల |  
త్రాహి మామపి భూతానాం పాలనేఽవస్థితో భవాన్ || 18 ||

స త్వం జిఘాంససే కస్మాద్దీనామకృతకిల్బిషాం |  
అహనిష్యత్కథం యోషాం ధర్మజ్ఞ ఇతి యో మతః || 19 ||

ప్రహరంతి న వై స్త్రీషు కృతాగఃస్వపి జంతవః |  
కిముత త్వద్విధా రాజన్ కరుణా దీనవత్సలాః || 20 ||

మాం విపాట్యాజరాం నావం యత్ర విశ్వం ప్రతిష్ఠితం |  
ఆత్మానం చ ప్రజాశ్చేమాః కథమంభసి ధాస్యసి || 21 ||

పృథురువాచ  
వసుధే త్వాం వధిష్యామి మచ్ఛాసనపరాజ్ముఖీం |  
భాగం బర్హిషి యా వృంక్తే న తనోతి చ నో వసు || 22 ||

యవసం జగ్ధ్యనుదినం నైవ దోగ్ధ్యాధసం పయః |  
తస్యామేవం హి దుష్టాయాం దండో నాత్ర న శస్యతే || 23 ||

త్వం ఖల్వోషధిబీజాని ప్రాక్ సృష్టాని స్వయంభువా |  
న ముంచస్యాత్మరుద్ధాని మామవజ్ఞాయ మందధిః || 24 ||

అమూషాం క్షుత్పరీతానామార్తానాం పరిదేవితం ।  
శమయిష్యామి మద్భాణైర్భిన్నాయాస్తవ మేదసా ॥ 25 ॥

పుమాన్ యోషిదుత క్లీబ ఆత్మసంభావనోఽధమః ।  
భూతేషు నిరనుక్రోశో నృపాణాం తద్వధోఽవధః ॥ 26 ॥

త్వాం స్తభ్దాం దుర్మదాం నీత్వా మాయాగాం తిలశః శరైః ।  
ఆత్మయోగబలేనేమా ధారయిష్యామ్యహం ప్రజాః ॥ 27 ॥

ఏవం మన్యుమయీం మూర్తిం కృతాంతమివ బిభ్రతం ।  
ప్రణతా ప్రాంజలిః ప్రాహ మహీ సంజాతవేపథుః ॥ 28 ॥

ధరోవాచ  
నమః పరస్మై పురుషాయ మాయయా  
విన్యస్తనానాతనవే గుణాత్మనే ।  
నమః స్వరూపానుభవేన నిర్ధుత -  
ద్రవ్యక్రియాకారకవిభ్రమోర్మయే ॥ 29 ॥

యేనాహమాత్మాయతనం వినిర్మితా  
ధాత్రా యతోఽయం గుణసర్గసంగ్రహః ।  
స ఏవ మాం హంతుముదాయుధః స్వరా -  
డుపస్థితోఽన్యం శరణం కమాశ్రయే ॥ 30 ॥

య ఏతదాదావస్యజచ్ఛరాచరం  
స్వమాయయాఽఽత్మాశ్రయయావితర్క్యయా ।  
తయైవ సోఽయం కిల గోప్తుముద్యతః  
కథం ను మాం ధర్మపరో జిఘాంసతి ॥ 31 ॥

నూనం బతేశస్య సమీహితం జనై -  
స్తస్మాయయా దుర్జయయాకృతాత్మభిః ।

న లక్ష్మతే యస్త్యకరోదకారయన్  
యోఽనేక ఏకః పరతశ్చ ఈశ్వరః || 32 ||

సగ్గాది యోఽస్యానురుణద్ధి శక్తిభి -  
ర్ద్రవ్యక్రియాకారకచేతనాత్మభిః |  
తస్మై సమున్నద్ధనిరుద్ధశక్తయే  
నమః పరస్మై పురుషాయ వేదసే || 33 ||

స వై భవానాత్మవినిర్మితం జగద్  
భూతేంద్రియాంతఃకరణాత్మకం విభో |  
సంస్థాపయిష్యన్నజ మాం రసాతలా -  
దభ్యుజ్జహరాంభస ఆదిసూకరః || 34 ||

అపాముపస్థే మయి నావ్యవస్థితాః  
ప్రజా భవానద్య రిరక్షిషుః కిల |  
స వీరమూర్తిః సమభూద్ధరాధరో  
యో మాం పయస్యగ్రశరో జిఘాంససి || 35 ||

నూనం జనైరీహితమీశ్వరాణా -  
మస్మద్విధైస్తద్గుణసర్గమాయయా |  
న జ్ఞాయతే మోహితచిత్తవర్త్యభి -  
స్తేభ్యో నమో వీరయశస్కరేభ్యః || 36 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం  
చతుర్థస్కంధే పృథువిజయ ధరిత్రీనిగ్రహో నామ సప్తదశోఽధ్యాయః ||